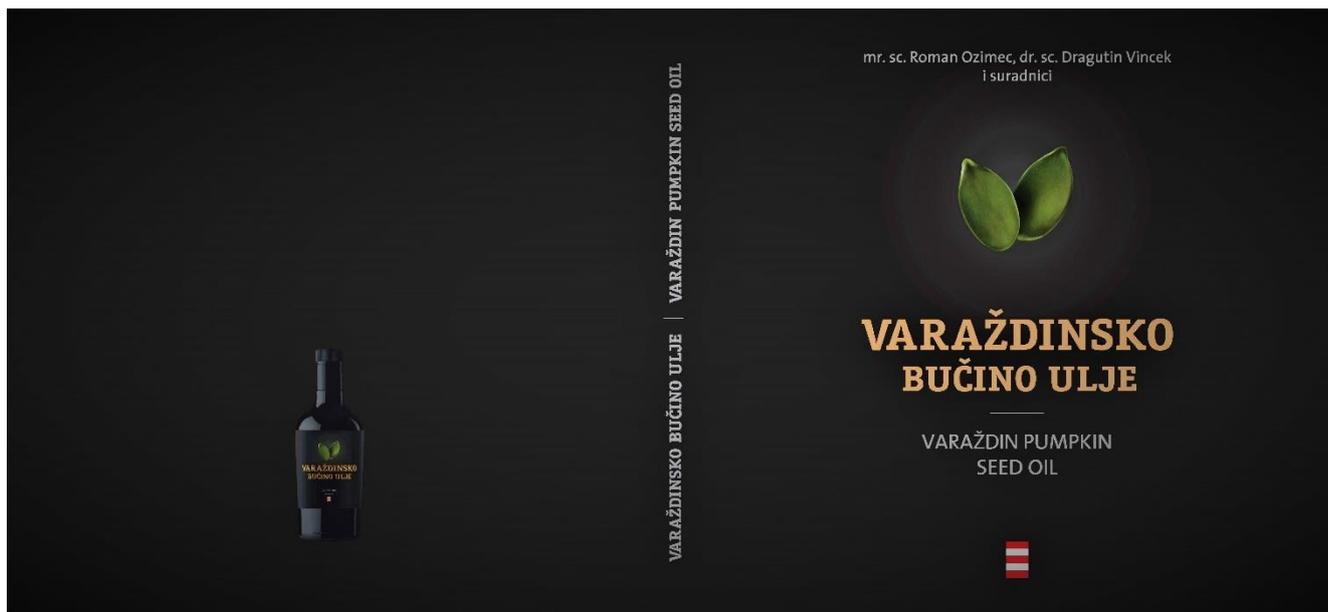

NOVOOBJAVLJENA MONOGRAFIJA - VARAŽDINSKO BUČINO ULJE

Napisao: R. Ozimec

Kao nastavak projekta izrade stručne specifikacije: **Zaštita naziva proizvoda „Varaždinsko bučino ulje“ oznakom zemljopisnog podrijetla**, kojeg su uz podršku Varaždinske županije proveli **Udruga Varaždinsko bučino ulje** i **Samostalna znanstveno-stručna djelatnost Roman Ozimec**, obje iz Varaždina, uz brojne druge aktivnosti, izrađena je i krajem 2020. godine objavljena monografija **Varaždinsko bučino ulje** (Varaždin Pumpkin Oil).

Dvojezična hrvatsko-engleska monografija, položenog je formata, tiskana na vrhunskom papiru, pri čemu 207 stranica obuhvaćaju tvrde korice, ravnog hrbata. Uz tekst, monografiju krase 75 fotografija, 20 crteža, 50 preslika, 3 karte, 19 tablica i 4 grafa. **Monografiju po cijeni od 200 kn možete naručiti na mail: adipa@adipa.hr**

T.1. Osnovni elementi monografije Varaždinsko bučino ulje

Naziv	Varaždinsko bučino ulje / Varaždin Pumpkin Oil
Format	240 x 196 mm, landscape
Papir	135 g/m ²
Korice i omot	Tvrde 2,5 mm, ravni hrbat, reljefni tisak, plastificirane korice
Tisak i naklada	Tiskara Zrinski d.o.o., Čakovec; 1.000 kom.
Godina	2020.
Jezik	Dvojezična, hrvatski / engleski
Broj stranica	207
Prilozi	Fotografije: 75; Crteži: 20; Preslike: 50; Karte: 3; Tablice: 19; Grafovi: 4
Težina	940 g
Autori	7: Mr. sc. Roman Ozimec; Dr. sc. Dragutin Vincek; Dr. sc. Sandra Balbino; Davor Hostić, dipl. ing., univ. spec. nutr.; Dr. sc. Mara Bogović; Damir Crleni; Ivan Goričanec
Poglavlja	6
Potpoglavlja	29
Nakladnik	ADIPA: Društvo za istraživanje i očuvanje prirodoslovne raznolikosti Hrvatske
Sunakladnik	Varaždinska županija
Grafički dizajn	Marijana Pekas Lana
Recenzija	Prof. dr. sc. Toni Nikolić, Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu; Prof. dr. sc. Zlatko Šatović, Agronomski fakultet u Zagrebu; Spomenka Težak, muzejska savjetnica Povijesnog odjela, Gradski muzej Varaždin

Uvodni dio
Introduction

Monografija počinje poglavljem **PREDGOVORI (PREFACES)** kojeg čine Predgovor Župana (Prefect of Varaždin county preface) kojeg je napisao Ratimir Čačić, te Predgovor izdavača (Publisher's preface) kojeg je autor Dragutin Vincek te Predgovor urednika (Editor's preface) kojeg potpisuje glavni urednik monografije Roman Ozimec.

Treba istaknuti kako smo sustavnim radom uspjeli postići da je Hrvatska u EU postala značajan faktor s preko 5 % proizvodnje bučinog ulja. Ali i da smo kvalitetu podigli na razinu šampiona kvaliteta, što ne bi bilo moguće bez duge tradicije, ali i nadgradnje, kroz sustavnu podršku Varaždinske županije.

Slijedi 2. poglavlje **UVOD (INTRODUCTION)**, u kojem predstavljamo osnovne elemente naše buče (*Cucurbita pepo*) te cijele porodice tikvenjača (*Cucurbitaceae*), najprije kroz osnove Sistematike cijele porodice, kao i svih vrsta koje koristimo, zatim kroz vrlo kompleksno Nazivlje i iskonoslovlje te Domestikaciju buče, koja je provedena u Novom svijetu daleko prije njegovog otkrića, ali vrlo uspješno nastavljena i u Starom svijetu koje je danas svjetski centar agrobioraznolikosti buča.

Slijedi Povijest introdukcije buče u Europu, Morfologija i ekologija buče te njena Agrobioraznolikost u svijetu.

Predgovori
Preface

Opći dio
General

U okviru 3. poglavlja, **OPĆI DIO (GENERAL PART)** definirani su svi oblici korištenja buča i bučinog ulja te tehnologija uzgoja buča, kao i specifična tehnologija proizvodnje Varaždinskog bučinog ulja.

Slijedi Legislativa u Hrvatskoj s pregledom svih do sada službenih sorti u proizvodnji te vrlo zanimljiva dva poglavlja, prvo o bučama u našoj i regionalnoj etnobaštini, u kojem upoznajemo brojne poslovice, izreke, zagonetke, šale i pošalice, kao i narodna vjerovanja i običaje. Posljednje ppoglavlje predstavlja buče u umjetnosti, kako prozi i poeziji, tako i u likovnoj umjetnosti i glazbi.

Centralno, 4. poglavlje **SPECIJALNI DIO (SPECIAL PART)** daje današnju proizvodnju uljnih buča i bučinog ulja u svijetu, a nastavlja se Povijest proizvodnje Varaždinskog bučinog ulja, koje se industrijski proizvodi od 15. studenog 1917. kad je u Streljačkoj ulici br. 4. u Varaždinu počela s radom **Prva varaždinska hidrauliška proizvodnja ulja.**

Posebno poglavlje daje Kvalitetu, nutricionističku i ljekovitu vrijednost Varaždinskog bučinog ulja njegovu jedinstvenu ambalažu i promociju, kao i zaštitu naziva oznakom zemljopisnog podrijetla. Predstavljena je Udruga Varaždinsko bučino ulje kao i njeni uspjesi na Međunarodnoj izložbi bučinih ulja ALPE-ADRIA te budućnost proizvodnje, kroz vrhunski EU i svjetski prepoznatljiv HR proizvod.

Specijalni dio
Special part

Literatura
Bibliography

U 5. poglavlju **LITERATURA / BIBLIOGRAPHY** predstavljena je korištena literatura pri čemu je za potrebe Monografije prikupljeno čak **više od 200 bibliografskih jedinica** vezanih uz buče i to u fantastičnom vremenskom rasponu od gotovo 500 godina, odnosno **od najstarije objavljene 1542. godine, sve do danas.**

Treba istaknuti najstarije hrvatske reference o bučama i bučinom ulju još iz prve polovice 19. stoljeća: **Kristijanović, 1834; Beloberg, 1843; Čivić, 1844; Ilić, 1846; Prasnički, 1854**, u kojima se predstavlja tradicija proizvodnje i korištenja, ali i tehnološki elementi proizvodnje.

Monografiju zaključuje 6. poglavlje **PRILOZI (APPENDIX)** u kojem su predstavljeni vrlo zanimljivi prilozima.

Najprije **Odabrani recepti s bučnim uljem** s fotografijama specijaliteta koje je ekskluzivno za ovu Monografiju pripremio *chief* Damir Crleni. Drugi Prilog predstavlja **preslike dva stara hrvatska članka o bučinom ulju** iz 1834. i 1854. godine, s nužnim prijevodom na današnji književni jezik. Treba istaknuti da je u svjetskim razmjerima teško naći članak o proizvodnji bučinog ulja prije kraja 19. stoljeća, kao što je to slučaj u Hrvatskoj. Konačno završni Prilog daje **Rječnik Varaždinskog bučinog ulja** s brojnim lokalnim, danas već zaboravljenim terminima.

Prilozima
Appendix

T.4. Pregled poglavlja i podpoglavlja monografije Varaždinsko bučino ulje

PREDGOVOR | PREFACE

Predgovor Župana / [Prefect of Varaždin County preface](#)

Predgovor izdavača / [Publisher's preface](#)

Predgovor urednika / [Editor's preface](#)

UVOD | INTRODUCTION

Sistematika (Taksonomija) / [Systematics \(Taxonomy\)](#)

Nazivlje i iskonoslovlje (Nomenklatura i etimologija) / [Nomenclature and etymology](#)

Porijeklo i udomaćenje (domestikacija) / [Pumpkin origin and domestication](#)

Povijest uzgoja i uvođenje (introdukcija) u Europu / [Cultivation history and the introduction to Europe](#)

Morfologija i ekologija / [Morphology and ecology](#)

Agrobioraznolikost obične buče u svijetu / [Agricultural biodiversity of field pumpkin in the world](#)

OPĆI DIO | GENERAL PART

Korištenje buča i bučinog ulja / [The usage of pumpkins and pumpkin seed oil](#)

Tehnologija uzgoja uljne buče / [The technology of oil pumpkin cultivation](#)

Varaždinsko bučino ulje – od polja do stola / [Varaždin pumpkin seed oil - from the field to the table](#)

Legislativa u Hrvatskoj / [Croatian legislation](#)

Buče i tikve u etnobaštini / [Pumpkin and squash in the ethnic heritage of Croatia](#)

Buče i bučino ulje u umjetnosti / [Pumpkins and pumpkin seed oil in Croatian art](#)

SPECIJALNI DIO | SPECIAL PART

Današnja proizvodnja uljnih buča i bučinog ulja / [Oil pumpkin and pumpkin seed oil production](#)

Povijest proizvodnje Varaždinskog bučinog ulja / [The history of Varaždin pumpkin seed oil production](#)

Kvaliteta, nutricionistička i ljekovita vrijednost Varaždinskog bučinog ulja / [The quality, nutritional and medicinal value of Varaždin pumpkin seed oil](#)

Jedinstvena ambalaža i promocija Varaždinskog bučinog ulja / [The unique packaging and the promotion of Varaždin pumpkin seed oil](#)

Zaštita naziva Varaždinsko bučino ulje oznakom zemljopisnog podrijetla / [The protection of Varaždin pumpkin seed oil with the geographical origin indication](#)

Udruga Varaždinsko bučino ulje / [Varaždin Pumpkin Seed oil Association](#)

Međunarodna izložba bučinih ulja ALPE-ADRIA / [International „ALPS-ADRIATIC“ Pumpkin Seed Oil Exhibition](#)

Varaždinsko bučino ulje sutra - vrhunski europski i svjetski prepoznatljiv hrvatski proizvod / [Varaždin pumpkin seed oil tomorrow - a top-quality Croatian product recognized in Europe and worldwide](#)

LITERATURA / BIBLIOGRAPHY

PRILOZI / APPENDIX

Prilog/App. 1: Odabrani recepti s bučnim uljem / [Selected recipes with pumpkin seed oil](#)

Prilog/App. 2: Preslike najstarijih hrvatskih članaka o bučnom ulju 1834.-1854. s prijevodom na današnji književni jezik / [Copies of the oldest Croatian articles about pumpkin seed oil \(1834-1854\), with translation to contemporary Croatian](#)

Prilog /App. 3: Rječnik Varaždinskog bučinog ulja / [Dictionary of Varaždin pumpkin oil](#)

Konačno, možemo zaključiti kako smo upornim i stručnim multidisciplinarnim istraživanjem, ostvarili jedinstvenu sintezu, ali i stekli brojne nove spoznaje o bučama i bučnom ulju, a posebno o temeljima, tradiciji proizvodnje i kvaliteti Varaždinskog bučinog ulja, te ih pretočili u ovu jedinstvenu monografiju, možda i prvu posvećenu jednom specifičnom regionalnom ulju. Nadamo se da će objavljena monografija biti daljnji poticaj za povećanje proizvodnje i kvalitete, ali i znanstvenog istraživanja i otkrivanja nutricionističkih i farmaceutskih blagodati našeg izvornog proizvoda - Varaždinskog bučinog ulja.

